

بازداشتن ایران از حمله بعدی

به قلم مایکل آیزنستات (/fa/experts/maykl-ayznstat-0/)

۱۱ دسامبر ۲۰۱۹

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/deterring-irans-next-attack

العربية (/ar/policy-analysis/rd-alhjwm-alayrany-almqbl/)

درباره نویسنده



مایکل آیزنستات (/fa/experts/maykl-ayznstat-0/)

مایکل آیزنستات هموند دیوید کان و داگلاس کان و مدیر برنامه مطالعات امنیتی و نظامی انستیتو واشنگتن است



تحلیل کوتاه

از آنجا که سیاست فشار حداکثری مستلزم بازدارندگی حداکثری است رئیس‌جمهور باید همزمان با اجتناب از نشر توییت‌ها و اقداماتی که اعتبار ایالات متحده را در استفاده از قوه قهریه تضعیف می‌کند دستور رعایت «قواعد درگیری» را صادر کند

مقامات ارشد ایالات متحده در روزهای اخیر هشدار داده‌اند که ایران به عنوان بخشی از کارزار خود برای تضعیف سیاست فشار حداکثری دولت ترامپ ممکن است برای راه‌اندازی حملات جدید در خاورمیانه آماده شود. تاسیسات مورد استفاده نیروهای آمریکایی در عراق قبلاً هدف راکت پراکنی بوده که از جمله آن‌ها در پنج هفته گذشته صورت گرفته است. در این حملات هیچ آمریکایی کشته نشده اما تشدید آتش جنگ و استقرار موشک‌های ایرانی در عراق به گفته رسانه‌ها حاکی از احتمال حملات مرگبار به پرسنل آمریکایی است. یا حتی تکرار حملات جسورانه پهپادها و موشک‌های کروز به تاسیسات نفتی عربستان سعودی (چنانکه در حمله ۱۴ سپتامبر رخ داد). برخی مقامات همچنین نگرانند که ایران ممکن است این بار زیرساخت‌های مهم دیگری مانند کارخانه‌های آب شیرین‌کن در حوزه خلیج فارس را هدف قرار دهد.

در نتیجه طبق گزارش‌ها واشنگتن در نظر دارد چهار تا هفت هزار نیروی نظامی اضافه را به منطقه اعزام کند که به چاره‌ده هزار نیرویی که از ماه می به آنجا فرستاده شده اضافه خواهد شد. ترکیب دقیق نیروی اضافه مشخص نیست اگرچه احتمالاً شامل افزایش تجهیزات لازم برای جلوگیری از تکرار حملات قبلی است. از جمله کشتی‌های جنگی برای محافظت از نفتکش‌ها پدافندهای هوایی و موشکی برای محافظت از زیرساخت‌های حیاتی و جنگنده‌های رادارگریز برای حفاظت از سکوها هوایی مهم و حفظ آزادی عمل هوایی ایالات متحده. اما از آنجا که دفاع از همه اهداف باارزش غیرممکن است بازدارندگی بهترین راه برای جلوگیری از حملات جدید توقف گسترش منازعه و محافظت از منافع ایالات متحده در خلیج است. از این رو نیروهای تازه باید با اقدامات دیگری جهت تقویت بازدارندگی حمایت شوند.

همسو کردن اهداف روش‌ها و منابع

سیاست فشار حداکثری واشنگتن مستلزم بازدارندگی حداکثری است. فشار اقتصادی شدید ناشی از تلاش آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران قبلاً تهران را مجبور به اقدام نظامی کرده و احتمالاً دوباره به چنین اقدامی دست خواهد زد. با این وجود سخنان و

کردار رئیس‌جمهور ترامپ به جای کمک به پیشگیری از چنین حملاتی غالباً بازدارندگی ایالات متحده را تضعیف کرده است از وعده‌های مکرر او مبنی بر پایان دادن به حضور ایالات متحده در «جنگ‌های بی‌پایان» منطقه تا وعده‌های بعضاً اجراشده او مبنی بر خروج تمام نیروهای آمریکایی از سوریه. چنین اقداماتی شاید باعث شده تهران به این نتیجه برسد که رئیس‌جمهور ترامپ شهادت جنگ را ندارد و رژیم حداقل می‌تواند متحدان ایالات متحده را بدون نگرانی از عواقب آن هدف قرار دهد. به این ترتیب هنگامی که ایران چهار نفتکش متعلق به متحدان ایالات متحده را در ۱۲ می و دو مورد دیگر را در ۱۳ ژوئن مین‌گذاری کرد عدم پاسخ نظامی آمریکا ظاهراً رژیم را تشجیع کرد و احتمالاً همین منجر به آن شد که یک هواپیمای بدون سرنشین گلوبال هاوک ایالات متحده را نیز در ۲۰ ژوئن ساقط کند. حمله سایبری محدود با مجوز رئیس‌جمهور ترامپ در پاسخ به حمله ایران تأکید دیگری بود بر تمایل او به پرهیز از اقدام نظامی. به همین شکل به نظر می‌رسد توییت‌های بعدی رئیس‌جمهور ایالات متحده این تصور را تقویت کرد که تهران می‌تواند آزادانه به متحدان آمریکا حمله کند. ترامپ در ۲۴ ژوئن خاطرنشان کرد که «سایر کشورها ... باید از کشتی‌های خود [در خلیج] محافظت کنند». یک روز بعد او نوشت که حمله به «هر هدف آمریکایی» با «قدرتی خردکننده» پاسخ داده خواهد شد. حمله اصلی پهپادی/موشکی ایران به تاسیسات نفتی سعودی کمتر از سه ماه بعد صورت گرفت. از این رو چالش اصلی بازدارندگی واشنگتن از جنس اعتبار مواضع است و نه توانمندی نظامی. برای جلوگیری از حملات در آینده قواعد درگیری ایالات متحده باید استفاده از قوه نظامی برای محافظت از متحدان را مجاز شمارد. بنا بر گزارش‌ها قواعد درگیری درپایه برای کشورهای عضو «طرح بین‌المللی امنیت درپایه» این امر را مجاز می‌داند اما واشنگتن باید تعهد خود را نسبت به واکنش‌های بالقوه نظامی در پاسخ به حملات در همه عرصه‌ها از جمله دریا هوا زمین و فضای مجازی با قطعیت بیشتری نشان دهد. این امر شامل فهماندن این موضوع به تهران است که در آینده ضربهای که دریافت خواهد کرد کوبنده‌تر از ضربهای است که وارد می‌کند.

بازدارندگی با انکار یا مجازات

واشنگتن عموماً در تعامل با ایران بازدارندگی را با انکار [قدرت ایران] پیش می‌برد و سعی دارد رژیم را متقاعد سازد که هرگونه حمله‌ای را خنثی می‌کند به این معنا که مین‌های دریایی پاکسازی خواهد شد از حمله به کشتی‌های بازرگانی جلوگیری می‌شود توطئه‌های تروریستی کشف می‌شود و موشک‌ها و پهپادها رهگیری می‌شوند. اما این رویکرد به تهران اجازه می‌دهد تا از قبل خطرات و هزینه‌هایی را که احتمالاً برای رسیدن به اهداف خود متحمل می‌شود ارزیابی کند و بالقوه هزینه حمله را پایین ببیند. از این رو واشنگتن برای بازدارندگی باید به اقدامات تنبیهی هم متوسل شود مانند تهدید تاسیساتی که تهران واقعاً برای آنها ارزش قائل است و نیز اتخاذ رویکرد پیش‌بینی‌ناپذیری به گونه‌ای که ارزیابی خطرات برای رهبران رژیم دشوار شود. در غیر این صورت ایران همچنان اقدامات دفاعی ائتلاف را بدون پرداخت هزینه خواهد آزمود. با این وجود روشن نیست که آیا قواعد درگیری فعلی آمریکا چنین رویکردی را مجاز می‌شمارد یا خیر و اگر پاسخ مثبت است آیا این واقعیت به گوش ایران رسانده شده یا نه.

هشدار و افشای دخالت

گاهی اوقات ممکن است اعلام آگاهی داشتن از یک عملیات نظامی قریب‌الوقوع ایران باعث شود تهران از اقدام به آن حمله خودداری کند مشروط به آن‌که این کار احتمال موفقیت آن حمله را کاهش دهد. با این حال وقتی مقامات ایالات متحده بروز دادند که از حمله قریب‌الوقوع ایران در ماه می آگاه هستند و از اعزام نیروهای جدید ارتش آمریکا به منطقه خبر دادند این کار مانع تهران از انجام حملات علیه نفتکش‌ها در ماه‌های می تا ژوئن نشد. افشای علنی نقش رژیم در اقدامات ظاهراً «قابل انکار» نیز نمی‌تواند مانع حملات آینده شود. گرچه در همین نوع حملات هم ایران اغلب نشانه‌هایی از نقش خود به جای می‌گذارد. مین‌های مورد استفاده برای مختل کردن عملیات کاروان کشتی‌های تحت فرماندهی ایالات متحده در طول جنگ ایران و عراق [در حمایت از نفتکش‌ها] اغلب دارای نشان‌های ایرانی بودند درست همانند سلاح‌های منتقل‌شده به گروه‌های نیابتی طرفدار ایران در عراق (پس از ۲۰۰۳) و یمن (پس از سال ۲۰۱۵). به همین شکل رمزهای رایانه‌ای بدافزارهای استفاده‌شده در حملات سایبری ایران غالباً شامل اصطلاحات فارسی بوده است. بنابراین در حالی که ایران به طور کلی مزایای غافلگیری و انکارپذیری را ترجیح می‌دهد نبود این ویژگی‌ها لزوماً مانع حملات‌اش نمی‌شود. با این حال افشای نقش تهران هنوز هم مفید است زیرا می‌تواند به شکل‌دهی افکار عمومی بین‌المللی و متقاعد کردن سایر کشورها برای کمک به اقدامات ایالات متحده علیه ایران یاری رساند.

عوامل داخلی و منطقه‌ای

تهران واشنگتن را به ایجاد ناآرامی‌های اخیر در ایران لبنان و عراق متهم کرده است. اگر اعتراضات گسترده در داخل ایران از سر گرفته و تشدید شود رژیم ممکن است از سر ناامیدی و آسیب‌پذیری علیه ایالات متحده به اقدام نظامی دست زند. با این وجود اگر تهران با تهدید

در چندین جبهه مواجهه شود تجربه نشان می‌دهد که ممکن است در کل برای اجتناب از آسیب‌پذیری بیشتر در زمان خطر جدی دست به اقدامی نزنند

همچنین این احتمال وجود دارد که تنش‌های مداوم رژیم با اسرائیل باعث نزدیک شدن مسیرهای تاکنون جداگانه ایالات متحده و اسرائیل در مقابله با ایران شود به‌ویژه اگر حمله‌ای منتسب به اسرائیل در عراق تلفاتی سنگین به بار آورد هرچند احتمال چنان پیامدی بسیار کمتر خواهد شد اگر ایالات متحده موضع بازدارندگی خود را تقویت کند

نتیجه‌گیری

تجربه نشان می‌دهد که وقتی تهران یک مسیر راهبردی انتخاب می‌کند منحرف کردنش از آن مسیر اغلب دشوار است با این وجود غالباً وقتی با پاسخی محکم روبرو شود عقب می‌کشد و چالش خود را به زمان و مکان دیگری موکول می‌کند بنابراین در حالی که بازدارندگی به دلیل نامتقارن بودن انگیزه‌های رژیم ایران (که شاید معتقد باشد برای بقای خود می‌جنگد) و ایالات متحده (که چنین مسالهای ندارد) دشوار است واشنگتن باید هر کاری که ممکن است انجام دهد تا دست کم تهران را مجبور کند سرعت و دامنه عملیات خود را محدود سازد اهداف گران انتخاب نکند و از جنگ‌افزارهایی با تخریب کمتر برای حملات خود استفاده کند این رویکرد می‌تواند هزینه‌هایی را که تهران قادر است ایجاد کند کاهش دهد و پتانسیل تشدید تنش را هم پایین آورد

اما برای تحقق این امر دولت ترامپ باید از اظهارات و گام‌هایی که بازدارندگی را به خطر می‌اندازد اجتناب کند اهداف روش‌ها و منابع پیش بردن راهبرد ایالات متحده را بهتر همسو سازد عدم اطمینان بیشتری در محاسبه هزینه و فایده تهران ایجاد کند ریسک‌پذیری بالاتری را از جانب ایالات متحده نشان دهد و تهدیدها را از جهات مختلف به تهران بنمایاند تا رژیم دائماً مجبور باشد واکنش‌های خود را اولویت‌بندی کند گاهی واشنگتن به هنگام مواجهه با بازیگران بدقلق مثل ایران باید آماده باشد که تنش را تشدید کند تا در نهایت آن را طوری حل‌وفصل کند که نیاز به کاربرد خشونت نباشد

*مایکل آیزنستات هموند کان و مدیر برنامه مطالعات امنیتی و نظامی در انستیتو واشنگتن است

RECOMMENDED



BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریۀ ۲۰۲۲ ۱۱

Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology/\)](/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology/)



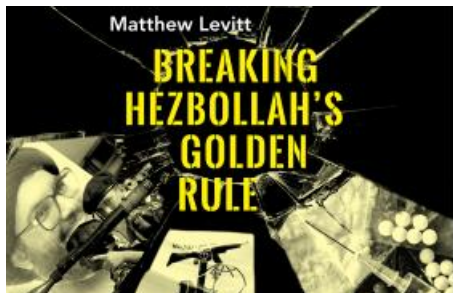
BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

فوریه ۲۰۲۲

♦
Simon Henderson

(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism)



ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

فوریه ۲۰۲۲

♦
Matthew Levitt

(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzhyl\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

[\(fa/policy-analysis/syast-amryka/\)](#) سیاست آمریکا

[\(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\)](#) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/\)](#) کشورهای حاشیه خلیج فارس

[\(fa/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران